

23. gada-gabhjums.

Mahjas weesis.

Rakfa ar peesuhitšānu
par pašti:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Rakfa beš peesuhitšā-
nas Rīgā:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehnešči 30 "

Mahj. w. teel isdohs fest-
deenahm no p. 10 jahfoht.

Rakfa
par fludināšānu:

par weenas fleijas smalku
rakstu (Pettit) rindu, jeb
to weetu, ko tahda rinda
eenem, rakfa 10 kap.

Redakcija un ekspedīcija
Rīgā,

Ernst Plates bilšu- un
gramatu- drukatāwā pee
Pēstera basnijas.

Ernst Plates, Mahjas weesa ihpašchneeks un apgahdatajš.

Mahjas weesis isnahk ween reis pa nedetu.

N° 52.

Sestdeena 30. Dezember.

1878.

Swaigšchuu deenas deht, kas us sestdeenu kriht, „Mahjas weesa“ Imais numurs jaunā gadā isnahks peektdeenu tai 5tā Janwari, pulksten 10 preekšč pusdeenas.

R a s i t a j e e m.

Us gada zefa juhtim, kur wezam gadam aiseižoht jaunais ta weetā stahjāhs, „Mahjas weesis“ wezā gadā no saweem last tajeem atwadidamees, pateizāhs par mihtu usnemschānu, ko wairak neta dirwdesmit gadus wifur til plaščā mehrā baudījis, un jaunā gadā ee-eeedams firnigi fweizina wifus sawus draugus, wezohs, ko lihds šchim apzeemojis, jaunohs, ko wehl apzeemohs.

Strahdāsim, dšihšmees pehz gaismas, aistahwesim taisnibu un pateesibu — un mums labi klahsees; ihsti dehti sawai teh- wijai buhdami ispidišim sawus peenahlumus tehwijai par labu un few par gohdu; weenprahtigi tohpā turedamees buhšim šipri un spehšim pastrahdaht teizamus darbus.

No weza gada atwadidamees usfauzam: „fweiks jaunš gads!“

Ernst Plates,

Mahjas weesa ihpašchneeks un redaktors.

R a h d i t a j s.

Jaunatāhs sinās. Telegrafa sinās.

Astlats us 1878to gadu.

Celšchjemes sinās. Jāhnu basnijas draudse. Lohzeltu samattāschāna un winas augli. Seemas fwehli. No Līras: isstaidrojums. No Male- neešču robbeščāhm: tureenās buhščāna. No Astrachānes: jilwetu mehriš.

No Tobolstas: Jgaunt un Katweešči Sibīrija.

Ahšemes sinās. No Spanijaš, no Romas, no Turzijas u. t. pr.

Laimiģs brauzeens ar muzu. Gewehrojami notikumi.

Reeliktumā: Šhsta mihlestiba uswar. Mihlestibas pili. Graudi un seedi.

Jaunatāhs sinās.

No Rīgas. Widsemes muishneeku konwentē tizis eefneegts preekščlikums, waj newaijāsetu preekšč III. Baltijas isstah- des, kas nahloščā gadā tiks Rīgā notureta, nolikt preekšč lohpufohpibas paweizinaščānas kahdu gohda- algu. Šchis preekščlikums tika peenemts un preekšč diwi gohda- algahm tika nospreesti 400 rublu.

Tad tika eefneegts pahrsflats pahre Widsemes tautas floh- lahmu ar to luhgščānu, lai šcho leekohi drukahk. Muishneeku šapulze nospreeda, ka šchis raksts jadrukajohk.

No Peterburgas. „НОВОЕ ВРЕМЯ“ pašneeds pahre dšelfe- zekeem Kreewija šchahdas sinās: 1873ščā gadā bija 15,229 werstes dšelfezela, turpreti 1877tā gadā dšelfezeli pawairoju- šchees lihds 19,378 werstes garumā, tā ka 4 gadu laikā wairak neta 4000 werstes dšelfezela taisihšs. Tapat ari lo- komotiwu flailiis pawairojees, tā par peemehru 1853ščā gadā bija 3197 lokomotives un 1877tā gadā 4439. Pa- pašcheeri (brauzeji) bija braukuschi 1873ščā gadā kahdi 23 milioni un 1877tā gadā jaw 32 milioni. Tapat ari prezes šmagums ir pawairojees, jo 1873ščā gadā tika prezes we- stas 1139 milionu pudu un 1877tā gadā 1760 milionu pudu, tā tad redsams, jo wairak dšelfezelu, jo wairak teel braukis un wests.

No Kasanes. Rā kahda Peterburgas awise sino, tad Tar- taru nemeeri Kasanes un Samaras gubernija (skatees to sihu no Kasanes 51. numura celšchjemes sinās) us tahdu wihši zehlufchees. Kahds preesteris ne- apdohmigi johlodamees tohs wahrdus isteizis, ka wifš Tartari tikščohk kristiti. Tartari šchohs wahrdus dširdejuschi un par pateesibu turejuschi un tā tad us nemeereem fazehlufchees. Kahdā zeemā Tartari bija nogahjuschi pee pagasta wezala un no ta pagehrejuschi, lai wineem tohs krustus dohdoht, kas preekšč winu kristiščānas suhtiti. Wezalais sinams nelahdus krustus newareja doht, jo winam nebija. Tartari netizedomi šahla pagasta teefas- wih- rus pehret un pagasta wezala mahju daušiht. Pagasta weza- lam isdewahs, no šatrazinateem Tartareem ismuht. Tur nu aissuhtiti augsti teefas lungi, kas to leetu ismellehs.

No Londones. Jaw nesen sinojam, ka daudš Anglu pile- fehtās amatneekem un strahdneekem leels truhkums, pat badš usbruzis, tapehz ka wineem darba truhkš; tagad nahk sinās, ka bankas- lungi, kaufmani un fabriku ihpaščneeki eefneegu- šchi luhgščānas rakstu waldbibai, lai ihpašču šapulzi notu- retu, kur minetu rakstu eefneedseji waretu sawas šcheloscha- nahs preekšč pahrbaudišchānas preekščā list, lai waretu to pohstu un truhkumu nowehrst, kas tirgoščānai un fabriku buhščānai draud.

Telegrafa sinās.

No Peterburgas tai 28. Dezemberi. Rā „НОВОЕ ВРЕМЯ“ sino, tad tai 25tā Dezemberi Walujews šipri šaslimis.

No Kalkutas tai 26. Dezemberi. Rā no tureenās teel si- nohts, tad atkal walodas ispauduschāhs, ka Šakubs kahns tā pat ka wina tehws griboht aishchgt, tapehz ka Šakulu ne- spehjoht aistahweht.

Atskats uf 1878to gadu.

Atkal weens gads fawu gaitu beidsis, no mums schkirahs un aiseet pee faweem tuhstiofch' tuhstiofcheem wezeem brahteem un tur eeleeahs leela laiku lapâ, muhschibâ, un teel peefchirts pagahjuscheem laikeem, kas preefch mums ir sudufchi, tilai wina darbu augli, waj nu fwehtiba jeb pohstis, atleelahs un laiku stahsti, wehsture, latru pagahjuscho gadu teefadama, usfihme wina gahjumu fawâs muhschigâs lapâs. Ari 1878tais gads tiks teefahstis un wina gahjums usfihmehts, waj bijis zilweku dsinumam par fwehtibu jeb par pohstu.

Schis ir tas jautajeens, us kuru wehsture atbildehs; mehs no fawâs pufes ihfumâ peeminesim, kas schini gadâ notizis.

Wisupirms paslatifimees us muhsu plascho tehwiu Kreewiju.

Kreewija schini gadâ nobeigufe leelu kazu, ko wina usnehmufe un laimigi beigufe kristigeem brahteem warmahzigâ Turzija, teem tijibas swabadibu un brihwibu isgahdadama un apdrohfschindama. Scho tijibas un atswabinafchanas kazu fahloht muhsu augstais un mihlotais Semes-tehws Wisu-augstakâ isfludinajumâ schahdus wahredus fazija: „Wiseem Muhsu pawalstneeteem ir sinama ta dsihwa daliba, ko arween efam nehmschi pee appeesto kristigo lauschu liktena Turzija. Wina buhschanu pahrlaboht un drohfschibâ eegrohscht, to libds ar Mums ari wehlejahs wisa Kreewu tauta, kas isfazijusehs buht gatawa nest jaunus upurus, lai kristigo lauschu likteni waretu atweeglinahht Balkanu pusfalâ. Muhsu ustizigo pawalstneeku asinis un mantiba Mums arweenu bija dahrgas, Muhsu wisa waldischana dohd leezibu pahh Muhsu pastahwigo ruhpefchanohs, Kreewijai pasargahht meera fwehtibu. Schi Muhsu ruhpefchanahs palika Mums eewehrojoht noschelojamohs notikumus, kas Herzegowina, Bosnija un Bulgarija notika. Mehs eefahkumâ bijam nodohmajuschti, zaur meerigahm islibghschanahm un zaur weenprahtibu ar tahm Mums apdraudsetahm Ciropas leelwalstim panahht pahrlabojumus Austrumâ kristigu lauschu buhschanâ. — — — Sawu meera mihlestibu libds beidsamam israhdiijuschti, Mehs zaur Turzijas waldbas uspuhsdamohs pretoschanohs atfihstamees Sewi par peefpeestem, pee eefpehji-gakeem libdselleem kertees. To pagehr taisnibas apsinaschana un Muhsu paschu gohdibas fajuschana. Turzija zaur fawu pretoschanohs Muhs pee tahs wajadstibas peefpeesch, lai pee kara-eerohtschu waras keramees — — —“

Schis augsta Keisara Majestetes manifestis tika ar leelu preeku un gawilefchanu no wisas plaschas Kreewijas apstweizinahhts, un reti kahds kasch ir pasaulê fahhts, kur wisa walstis, wisi pawalstneeki ta weens wihs fazehlahs, libds juht, firsnigu dalibu nem, kur wisas zitas walstis kazu atfihst par taisnu, par ihstu brihwibas un taisnibas kazu zilwezibai par labu, ta scho kazu, ko muhsu augstais Kungs un Keisars Turkeem bija peefazijis. Wisur fastahjahs beedribas, kas dahwanas un naudu fahla lasiht preefch faweem brahteem, kam kara bija jadohdahs. Gultas, faischi, sahles, wiss, kas preefch flimu un eewainoto kareiwju aplohpschanas bija wajadstigs, tika apgahdahs. Wisur radahs dewigas rohlas, kas dewa, strahdigas rohlas, kas palihdseja un strahdaja. Ari mehs Latweefchi nepalikam palakâ: komitejas tika zeltas, nauda un wajadstigahs leetas tika no wifahm pufehm pasneegtas.

Kara-darbus un panahlumus, kas lasitajeem wehl deesgan atminami, te til wehl ihfumâ peeminesim.

Uf muhsu augsta Semestehwa pawehli muhsu kara-spehls

pahrgahja pahh Donawu. Turku leelee kara-spehli atlahpabs. Muhschi dewahs us preefchu. Pa to starpu muhsu ohtra armija pee Kawkastijas pahrgahja pahh rohbeschahm. Esjahkumâ gahja ahtri us preefchu, libds Muktaras-Pascha bija stipru kara-spehlu fawahlis un muhsjeem preti stahjahs. Ne leelu duhschibu un ismanibu muhsjeem isdewahs, Muktaras-Paschas stwiro kara-spehlu fakaut un pa leelakai datai faguhstihht. Muktaras-Pascha pats aisbehta.

Uf Ciropas kara-laula radahs ari stiprs pretineeks, kas tahkal-eeschanu kahdu laiku ustaweja, prohti leels Turku kara-spehls, sem Osmana-Paschas wadischanas, bija pee Plewnas nometees, ne-uswaramas fkanstes usmedams un Plewnu ta fakohht par stipru zeetokfni pahhwehstdams. Mehnefcheem muhschi Plewnu aplenza, arweenu wairal tuwojahs Turku stiprahm fkanstehm, libds beidsiht Osmans-Pascha libds ar wisu fawu leelo kara-spehlu padewahs pehz tam, kad bija raudshjis muhsu aplenschanas aplohklam zauri islaustees, bet no muhsjeem tika fakauts un us padohschanohs peefpeeste. Ar Plewnas kriechanu bija kara-likens ischchirts un muhsu kara-pulki schigli ween dewahs uswaredami us preefchu. Muhsu augstais Kungs un Keisars, kas libds schim bija us kara-laula bijis, tagad dewahs atpakal us Peterburgu.

Pilschelta pehz pilschetas tika uswaretas, weens kara-pulks pehz ohtra uswareti, muhschi jaw stahweja Konstantinopeles tuwumâ, sultans wairs nejaudaja pretotees, wina kara-spehli bija waj nu fawangoti waj iskleedeti, — winsch luhds meeru. Tika noslehgtis eepreefchigis meers, ko nosauza par Sanstefanas meeru.

Lai zaur pahrgrohschahm Turzija ne-iszeltahs naidis stary leelwalstim un ta tad breefmgis kasch Ciropâ, tad notureja kongress Berlinê, kur leelwalstju weetneeki pahhspreedâ fawu waladneeku wahredâ Turzijas buhschanu. Pahh scho kongress fawâ laikâ jo paschaki sinojam, tagad mums peeteel peeminejuscheem, ka meers stary leelwalstim tika usturehts.

Kreewija dabuja par kara-atlihdsinaschanu Besarabiju (Ciropâ) un datu no Armenijas (Asija). Atlikuschu kara-atlihdsinaschanu Turzija ismahfahs naudâ.

Zaur scho leelo breefmgigo kazu ir tas panahhts, ka kristigahs pawalstes ir no Turzijas warmahzibas atswabinas.

Ihsumâ atgadijumus un eewehrojumas muhsu paschâ tehwiâ peeminejuschi, greefimees atpakal us fawu dsimteni Baltiju.

Kâ jaw isgahjuscha gada atskatâ peeminejam, tad jaunohs pilschetas likumus fahla Baltijas pilschetas eewest. Schee likumi aisnehma dauds laika, libds wirus eeweda. Papreetschu bij jafastahda wehletaju rukti, tad fahlahs zelschana. Kad pilschetas weetneeki eezelti, tad tee is fawa widus eezehla pilschetas dohmi un ar to tad fahlahs pilschetas waldischana pehz jauneem pilschetas likumeem. Papreetschu tika pilschetas weetneeki eezelti gubernijas pilschetas (Migâ, Jelgawâ u. t. pr.), tad aprinka pilschetas, kur nu titai ta wehlefchanas beigtas jeb drihsumâ tiks pabeigtas. Scho jauno pilschetas likumu eeweschana ir leels fohlis us preefchu, jo te nu pilscheteeki (kas sinamas nodohschanas pilschetai makfa) paschi eezet ar balfu wairumu fawus weetneelus jeb aistahwus un tee atkal is fawa widus pilschetas waldbi.

Widsemê ihpaschi notikumi schini gadâ naw peeminami. No Migas buhtu peeminams, ka schjeenas Latweefchu beedriba fwehtija fawu pirmo nodshwoto gada-desmitu un isdewa fwehtiku rasku (apghdatu no J. Baumann un fabrikanta R.

Thomson lungeem), kas plasčas knas pasneefs pahr teem darbeem un panahkumeem, ko beedriba schini desmit gadu laika pasrahbdajusi un panahkusi. Scho teizamu grammatu lairam freetnam Latweeckim eewehlam, lam tuhpe tee darbi, ko Rigas Latweeckichi pasrahbdajuschi. Wes tam wehl japeemin, ka Rigā diwas jaunās beedribas zehlfusohs: Latweeckichu Amatneeku palihdsibas beedriba un Ewangeliska beedriba.

No Kursemes runajoht jafaka, ka tur ari schini gadā tifa notureta wispahriga Kursemes floblotaju sapulze. Scho sayulzi peeminohht ta wehlechonahs buhtu isjakama, ka schi konferenze til tohtu attihsttohs, ka pee pohrpreeschanahtm tiftu wairaf leetota Lotweeckichu waloda. Ka pahr floblas buhschanahm pahrpreechoht pilnigi peeteel ar Latweeckichu walodu, to ir peerahdjuse ohtra wispahriga Latweeckichu floblotaju sapulze Rigā, tur wijas spreeschanas un runas notifa Latweeckichu walodā. Ohtris eewehrojams atgadijums Kursemē bija istohde Grihwā, pahr kuru sawā laika pasneeflam garaku rasku, ko mums laipni bija peesuhhtis Slawischen l. Beigās wehl japeemin, ka Kursemneeki dabujuschi jaunu dseefmu grammatu.

Sihkafus notikumus un atgadijumus schi pahrrunahht aisenmu padauds laika un weetas, turklaht ari lasitajem tee wehl deesgan buhs atminami.

Kahdus wahrdus par sawu dsimteni fazijuschi, greefsimees us ahsemehm, fahldami ar

Wahziju. Wahzijai bija schis gads meera-gads, sihmejotes us karu, turpreti eekschigā walstis buhschanā daschas ne-buhschanas nahja pee gaimas, tā ka femischki likumi bija ja-islaisch, lai kahdas partijas launohs zenteenus waretu sawaldsinahht, kas ari jaw gohds Deewom! ir panahkts. Tad wehl ar noscheplochanu japeemin, ka diwi noseedsneeki tihkojuschi Wahzijas firmam Kesaram pehz dsihwibas un weens ari anglo waldneeku eewainojis. Ultramontani ari fahkluschi no sawas sihwahs pretoschanohs atfahptees, aishdami, ka ar sawu pretoschanohs nela nepanahkschoht.

Austrija-Ungarija. Schihm walstim bija pee kara-darbeem jakerohs. Berlines kongressi bija nospreests, ka Austrijai ja-uisem Bosnija un Herzegowina sawā pahrwaldischana. Austrija aishuhtija sawus kara-spehtus us tureenu, lai to isdaroht; bet tur nogahjuscheem kara-spehleem radahs pretineeki. Tureenas Turku tijigee fozehla dumpi un wini tifa silepeni no Turzijas waldibas pabalititi. Turzijas waldiba to nedrihsteja darht, jo winai bija japallausa kongresses spreedumeem; bet wina to nu nedarija, zaur to no jauna peerahdidama, ka us winas newar palaistees. — Weidschoht Austrija pretineekus pahrawareja un minetahs pawalstes Bosniju un Herzegowinu sawā pahrwaldischana usnehma. Austrija zaur scho pawalstiju eeguhshanu gan mas kahdu labumu panahkufe.

Italija. Italijas walstis schini gadā pasaudeja sawu mihtotu waldneeku, kehniu Wiktoru Emanueli, kas tagadeja Italijas kehniina walsti saweenojis un tā tad ir schihis walstis atswabinatajs un dibinatajs. Wina weeta waldischanu usnehma wina dehls, tagadejs Italijas kehniusch Humberts. — Ap to paschu laiku ari nomira wezais pahwestis Pius IX. un wina weeta tifa par pahwestu eezelts Leons XIII., kuzsch israhdahs brihwprahhtigahs buht par nelaiwa pahwestu Pius; wisumasak winsch til dauds nelahd par sinatibahm un muhsu laiku zenteeneem. Ka ari dsied, tad winsch griboht ar Wahzijas waldibu meeru isliht tijibas leetas.

Spanija. Spanijai schis gads, ja Kubas salu ne-eewehro, bija meera gads, tifa us gada beigahm bija raduschees nemeerneeki, kas silepenā fabeedriba ar to launo nodohmu bija fabeedrojuschees, lai waretu tagadeju kehniu Alfonso no trohna nogahst. Par laimi isdewahs scho silepeno fabeedribu peenahht, eekam ta bija dabujuse sawu launo nodohmu isdarht.

Franzija. Franzijai bija pilnigs meers no kara-darbeem; wina tifa strahdaja meera-darbus, ihpaschi eewehrojama ir pasaules leetu istahde, kas schini gadā tifa Parihse notureta.

Anglija. Pahr poschu Angliju mas kas fakame, prohti pahr winas eekschigu walstis buhschanu; bet jo wairaf pahr winas ahrigas politikas darischanahtm. Pirms runasim pahr to eekschigu leetu buhschanahm. Anglijā daschads pohsts iszehlees fabriku strahdneekem un sematahs kahrtas laudim, tapahz ihstee Anglu toutas mihtotaji un draugi pretoschahs ahrigai politikai, prohti tam, ka wina isturejuschehs Turzijas leeta un ka wina karu eefahkufe ar Afganistani. Ko lihds, ka Anglija us ahreeni daschadus panahkumus eeguhst, bet schohs eeguhdama sawus paschus pawalstineekus eegrusch, pohsta. Ar scho eeguhdama politiku wina isdohd dauds naudas, zaur ko winas paschas pawalstineekem jamakja leelakas nodohschanas, lai leelo naudas isdewumu waretu isihdfinahht. Zif naudas wina naw isgahsufe preeksch Turzijas uu ko wina tatschu ir panahkufe? Kahds labums no tahs atlehzees winas paschas pawalstineekem? Nelas zifs ka leelakas isdohschanas un tā tad pawalstineekem ar laiku leelakas nodohschanas. Anglijas ahriga politika beidsama laika pee wijahm Eiropas leelwalstim fahzehlufe ihgnumu un Anglija pehz pateesibas neweenu leelwalsti newar par sawu draugu nosauht; jo wijas leelwalstis ir atstinuschas, ka Anglija, lai gan no wijahm jaukahm leetahm ka brihwiba, zilweziba u. t. pr. runadama, tatschu tifa iseet us sawu labumu, kad tas ari ar neghligem lihdselneem buhtu panahkams. Winas politiku war teescham nosauht par schihdu politiku, jo schis nosanums labaki apshime wina politiku, nela to ar garahm runahm waretu isklaidroht.

— Naudas Anglijai bija deesgan preeksch Turzijas, lai to waretu pasklubinahht us karu, kas Turzijas walsti pohsta eegahsa; bet kad winas leeta pawalste Indijā hads plohsjahs, tur nabaga Indeeschi simteem-tuhstoscheem apmira, tad Anglijas naudas-maks lehni atdarjahs un winas palihdsiba bija kuhtra. Wina islikahs Turzijai par draugu, wina apshlija Turzijai palihdsieht bet kad Turzija tifa fakouta un pohrawareta, tad wina bija pirma, kas tihfoja kahdu semes gabalu eeguhst, ihpaschi wina gribetu labprahht Dardanelu juhrah-schaurumu sawā warā dabuht, bet tas winai ne-isdewahs; winai bija jadohdahs ar meeru, ka silepeni ar Turziju nolihgdama eeguwa Ziperes salu. Ko wina, Ziperes salu eeguhdama, ir panahkufe, to jaw minejam un sawā laika jo plaschaki pahrrunajam. Ar Ziperes salu semes kahrigai Anglijai nepetika, wina wehl gribeja Afganistani eeguhst un tā tad bes kahda ihsta eemeesla eefahla karu ar Afganistanes emiru Schir Ali. Kahdu galu schis karisch nems, to redsesim nahkuschā gadā, bet to jaw tagad waram faziht, ka Anglija ar Afganistanes karu few selta kahus ne-iskarohs.

Pahr zitahm Eiropas walstim naw nelas ihpaschi peeminams. Greefsimees us zitahm pasaules datahm.

Asija. Pahr karu Afganistanē un badu Indijā jaw runajam, tagad wehl japeemin, ka ari Rihnas walstis bija breef-

migs bads, no kam laudis fimteem tühlstoscheem apmirufchi. Beidsamâ laikâ ari Rihnas walsti nemeeri isjehlufchees. Rahds bijis Rihneefchu generalis usnehmis nemeerneeku wadifchanu un deefgan leelus kara-spehlus jaw isrihlojis. Wina noluhfs efoht, Rihneefchu waldneeku no trohna nogahfi.

Afrika. Bahr Afriku ari mas kas panahkams. Egipte fchini gadâ peedfihwoja leelus uhdens-pluhdus, jo Nile leelupe fipri appluhda, zaur lo dauds fshades tureenâs eedfihwo-taji zeetufchi. Bes tam wehl bija Afrikas deenwidus galâ, fur Anglijai ir pawalste, neleeli nemeeri Angleem, bet kas jaw beigufchees. Angli, kâ jaw prohtams, ari tur fawu atsguhdamo politiku ne-aifleedsa, bet labu semes gabalu kulê eebahja.

Amerika. Tur wehl wifs pa wezam. Sihlakus notimus fawâ laikâ peeminejam.

Ihfu pahrflatu pahf fchi gada notikumeem pasneegufcheem mums wehl kahda wehlefanahs ja-iffaka, pirms no faweem mihlajeeem lastajeeem atwadamees. Schi wehlefanahs ir tahda, lai kauna-raksti jeb pasfwiles jaunâ gadâ muhfu mihkâ dsimtenê neraftohs, kâ tas deemschehl daschâ weeta fchogad notizis. Mums peenahkufchas finas, ka daschôs apgabalds pasfwitu nebuhschana plaukstun plaukftoh: daschs gohda-wihrs, dascha godiga meita teeloht ar raksteem jeb dseefmahm pee gohda aifkerta. — Waj tamdeht wezakee fawus dehlus fsholâ fuhita, lai tee, rakstih eemahzjufchees, raksta pasfwiles? Tee-fcham ne! Zeresim, ka jaunekli, kas us fchahdeem nezeleem nollihdufchi, atgreessees, apfinadami, ka zitam gohdu laupihit ir leels grehfs un kas to dara, tas teel no likumeem breefmigi fohdihts, ja winu peenahf.

Isgahjufcho gadu beidsam kara-laikâ, fchogad efam peedfihwojufchi mihko meeru. Lai meers mums paliktu ari jaunâ gadâ!

Redakzija.

Gefchjemes finas.

Jahnu basnizas draudse. Schi draudse fchinis deenas pasaudefa lohjekli, kas winai kahdus trihsdesmit gadus uftizigi un usihtigi kalpojis un tã tad gan draudses pateizibu ispelnijees. Schis lohjeklis bija Jahnu basnizas fulainis Grunthals, kas us muhschigu dusu atsgahjis Winfch fawu amatu ruhpiigi lohpa un fawu fuhri pelnito grafi taupigi krahja, tomehr nelahdas mantas naw fpehjis fakraht, jo ari winam Deews bija beidsamâ laikâ gruhtu nastu uslizis: wina laulata draudsene bija ilgi flima. Winfch to lohpa, winfch par to gahdaja, tã kã mahte par fawu behrnu; bet tã lohpyoht un gahdajoht winam isgahja beidsamais krahjuminfch, fo labalds laikôs bija eetaupijis. Tagad winfch fawas azis aifdarijis un lai gan taupigi un strahdigi dsihwojis, tomehr naw fpehjis fawai laulatai draudsenei fo atfahit, kas tagad flima nespehjeeze buhdama palikufe bes jeb kuras atspaidas. Tê palihdsibas waijaga un Jahnu draudses lohjekli weegli waretu palihdsiht, ja katis fawu artawinu pasneegtu, kã nu katram pee rohkas. Mehs zeram, ka neweens, kam firds krukis un kahds grafs pahraf pee rohkas, no fchihis waijadsigahs palihdsibas ne-atraufees. Wifu muhschu nelaikeis fawoi draudsei kalpojis un nu stahw wina apbehdinata atraitne flima un atflahita weena pate pafaulê! Laipnigas bahwanas nems preti mahzitaji un Jahnu basnizas preefchneels Feldta lungs (Kuchenski zigaru bohde).

Lohjeklu famaitafchana. Noteekahs daschreis, ka jaunekli,

lam kara-deenastâ ja-estahjabs, few kahdu lohjekli famaita, lai us tahdu wihfi gaudens palizis tiktu no kara-deenasta atfwabinahs. Schahds atgadijums, kã „Nig. Ztg.“ firo, ari fchê Nigâ notizis. Rahds weztizigs Kreewu jauneklis, kas pee Nigas strahdneeku kahrtas peerakftihts, bet Rownas, (Kau-nas) gubernija dsihwo, nebija us lohfschu wilfchanu atnahjis un peezus gadus bija finajis paslehptees, bes ka teefas winu buhtu dabujufchas rohka; bet fchini gadâ winfch tika peenahkts un us Nigu atfuhthits, lai winfch tiktu kara-deenasta komifijas teefai nodohs. Us Nigu brauzoht winam isdewahs zirwi dabuht un few kreifas rohkas ihlfchki nozirtst. Sawu noluhku noscheshlojamais jauneklis gan bija fasneedis, jo preefch kara-deenasta winfch wairs nedereja; bet zaur to winfch few bija nofazitu strahpi ispelnijees, kas fihmejabs us teem, kuzi few lohjeklus famaita, lai no kara-deenasta waretu atfwabinatees. Winam tomehr ja-estahjabs deenastâ par strahpi un bes tam wehl dabuhn zeetuma-strahpi no 4 libbi 6 mehnefchi. Buhtu nelaimigais finajis tohs us lohjeklu famaitafchanu fihmedamehs likumu nofazijumus, tad winfch teefcham nebuhtu few ihlfchki nozirtis un tã tad kihfchâ prahitã fawu rohku gaudenu padarijis. Ko kas winam lihdsija, fawu noluhku winfch tatfchu nepanahja un bes tam wehl par fawu noseegumu likumigu strahpi ispelnijahs. Schis atgadijums lai buhtu katram par peekohdinafchanu, kam tahs aplamas dohmas usnahktu, zaur lohjeklu famaitafchanu no kara-deenasta atfwabinatees. Beigas wehl japeemin, ka fchahda lohjeklu famaitafchana reti noteekahs, tã par peemehru Nigâ peezu gadu laikâ til weenreis notizis, ka kahds, no kara-deenasta gribedams atfwabinatees, few lohjeklus maitajis, un fchis weenigais notikums ir tas pats, fo nupat faweem lastajeeem pastahstijam.

Seemas fwehtli. Seemas fwehtli rihitã laiks bija patihkams un rahms, kaut gan drufzin fala. Kamanuzelfch pee mums eelfch D. ir labs, tadeht brauzam pirmo seemas fwehtli rihitu us Slohku, jo mahzitajs tikai pirmo seemas fwehtli wakara un ohtrôs seemas fwehtkôs pee mums Deewa wahrdus notura. Slohkas basniza bija laufchu pilna. Deewal-pofchana fahlahs ar jauku fchetrbalfigu dseefmu, no kohra dseedatu, kas klaufitaju firdis aifgrahba. Baldees dseedatajeem, dseedatajahm un wianu wadonim Böhme lungam.

Peeminejis no Slohkas, newaru rinit, „Mahjas weefim“ pastahstihit kahdu wahrdianu ari no mums eelfch D. Kã jaw mineju, tad seemas fwehtli wakara mahzitajs Deewa wahrdus D. basnizã notureja. Basniza bija jauki ar dauds mirdsofchahm fwezechm pufchfota. — Ar lihgfmu un preezigu firdi katis masajam, lohpyu kuhitã peedfimufcham, wifas pasfaules Pestitajam, lihgfmas flawas dseefmas nodseedaja. Zeen. mahzitajs jaukã runã firfnigus wahrdus dedfigi klaufitajeem pee firds speeda. — Bet kas pee mums truhka? — Truhka dauds kas! — kas zitãs basnizãs lihgfmi atflaneja: — „dseedafchana no kohra.“ Waj tad pee mums dseedataji un dseedatajas truhfi? — Nê! — Daudsas reises par fwehtleem tika no muhschu dseedatajeem un dseedatajahm jauki no kohra dseedahs. — Bet kadeht tad fchogad newareja seemas fwehtkus ar kohra dseedafchanu muhschu basnizã pufchloht? — Kas pee tam bija wainigi jeb wainigs? — Waj agrakee dseedataji? — Nê! — Daudsi no dseedatajeem muhschu draudses fshlotaju, kuzfch agrakãs reises basnizã dseedafchanu wadija, laipni luhdja, lai ari fchogad tohs fapulgina un dseedahit

mahja; bet bija wijs walti! — eefahkumâ gan tas fohlijahs, ka buhſchoht dſeedataju luhgſchanu pallauſiht, bet wehlaki aiſſibdinajahs teildamâ, ka efoht zitas dariſchanas, tapehſ newarohht dſeedaſchanu mahziht. Waj tas bija pareiſt, zeen. fohlotaju lungſ?

St. J.

No Tirſas. „Mahjas weefa“ 491â numurâ bija ſinobts, ka Tirſmaleeſchu ſemlohpji newarohht ſchehlotees, ka lahpoſtu ſezenint ſem ſneega palikuſchi. To newaru ſapraſt, waj zeen. ſinotajs no teefaſ jeb par johleem to ir teizis. To kâ man ſinams, tad wiſeem Tirſmaleeſcheem un wiſeem Abdulaeſcheem lahpoſtu ſezenini ar ſneega deki ir aplakhti un ſem ſcha gulehs, kamehr pawafaras mohmulite to ar ſawu mihlſto rohlu nofegâ. Sinamâ, lahpoſtu galwinas gan wiſi ir ſawahkuſchi, lai pa garu ſeemu ſohbeem netruhtu darba un uſ pagirahm waretu buhſchu uſpriſchinahht. Sihlſtais.

No Maleneeſchu rohbeſchahm. Muhſu draudſite ir zeeſchi maſa un ja tew, mihtais laſitajs, lahdu reiſ ir gadijees wezo Rigas-Pleſkawas leeljeku braukt, tad tu ſchahs draudſes wezai maſai baſnizinaï buhſi gluſchi tuwu garam brauzis. — Mehſ dſihwojam wehl pehſ wezu wezas Maleneeſchu mohbes, lai gan muhſu walſti 2 ſkaiſtas ſkohlas jaw labu laiku no walſis un draudſes ir uſbuhwetâs. — Rahſas mehſ dſexam pilnu nedetu un ja iſnahht, wehl lahdu deenu wirſâ. — Kriſtibas 2 lihſ 3 deenas un behres ne maſak. — Par pagasta weſcheem zetam tohs, kuzi labi krohgâ fehdeht mahht. — Preekſch lahdeem gadeem eetaiſſiam puhteju un dſeedaſchanas beedribu. — Schi lahdas reiſes muhſ eepreezinaja ar jauku dſeedaſchanu, teatera iſrahdiſchanu un ari ar puſſchanas muſiku, bet lohti maſ. — Skohlâs nahja 2 wezi Zimeſ tehwa ſkohloti ſkohlmeiſteri, jeb kâ tagad winus ſauz ſkohlotaji. — No ſcheem ir weens preekſchneekſ muhſu beedribai un ohtris dſeedatajeem wadonis, treſchais ir atkal wadonis pee puhtejeem. — Bet wiſi ſchee ſawâ ſtarpâ newar uſtureht weenprahtibu, kâ ka baidamees, ka mums wiſa dſeedaſchana un puſſchana ne-aiſeet wehja.

R —

No Walles. Mihtlo „Mahjas weefa“ laſitaj, es gribu tew laut lo no muhſu pagasta un wina eedſihwotajeem paſtaſiht. Muhſu pagastam ir wairak neta pahri ſimts ſaimneeku, ſtarp kuzem ta leelaka daia it ſmuki pehſ tagadeju laiku praſijumeem dſihwo. Lai mums gan daſchi gruhti gadi bija pahrzeeſchami, tad tomehr bads naw ne pee weena fehzees. Schejeenas eedſihwotaji ir lautini, kaſ pahrtikuſchi ſawâs mahjâs, Deewam pateikdamees par wiſu dohtu labumu, it preezigi dſihwo, pahz ziteem neta dauds negrib runahht, ſawâ ſtarpâ maſ ſtribdejahs un ari tilai tad, kad ſihwo par dauds eebruhkejuſchi. Pahz pagasta waldbibu runajohht gan waram preezatees, ka ſcho gadu tee paſchi atkal eezelti, jo labakus gan gruhti ſchejeenas pagasta uſeetum. Ar pagasta ſkohlas buhſchanu ſtawu pee mums itin labi, par lo ſchejeenas wezakam Saleneela lungam un pagasta ſkrihweram Grubes lungam waram pateiktees, jo zaur winu abeju ruhpihu zenſchanohs pehſ ſawa mehrla mehſ tagad jaw ohtru diwlahrtigu ſkohlu ſawâ pagasta redſam. Schejeenas eedſihwotaji ir tahdi zilweki, kaſ ſawu artawu netaſ neſchehlo, kad preekſch pagasta par iſglichtoſchanu jeb preekſch zita lahda laba mehrla jawſ graſis ja-upure. To warejam redſeht pee muhſu baſnizas pahrlaboſchanaſ un jauna tobrna buhweſchanaſ. Lai gan muhſu zeenijamâ mahzitajâ Neandera lungſ pee ſcha darba puhtejees, par lo mehſ winam waram pateiktees, tad tomehr

wina ſpehls ween nebuhtu warejis to iſdariht, lo wina ſirds gribeja, ja muhſu brahti ſawâs arlawas buhtu ſchehlojuſchi. Ari jaunas ehrges tika ſcho wafaru pee mums eefwehtitas. Grbe.

No Aſtrachanes. Drihſ pehſ tam, kad kaſaki pahrnahja iſ Aſijas Turzijas, parahdijahs ſweſchada ſlimiba Wetkanlâ Jenotajewſkas aprinki, Aſtrachanes gubernija. Schai ſweſchadai ſlimibai bija ſchahdas eewehrojamas ſihmes: ſlimneeſam ſahl paduſes pampt, galwa ſtipri ſahpeht un drihſ winſch mirſt; daſchreiſ ari plankumi uſ meeſahm parahdaha. Scho ſlimibu iſmellejuſchi abreſtes atrada, ka ſchi ſlimiba ir zilweku mehriſ. Tillihſ ka Wetkanlâs eedſihwotaji dabuja ſinaht, ka mehriſ winu ſtarpâ iſzehees, wini pa leelakai daikai aiſbehga prohjam, kâ ka uſ tahdu wiſi mehriſ wehl uſ zitahm weetahm aiſneſis. No Peterburgas pahrbrauzis Aſtrachanes gubernatorâ tuhliht tohs wajadſigohs darbus lizis iſdariht, lai mehriſ tahlali nedabutu iſplahitees un lai ſlimneeſeem wajadſiga palihſiba taktu ſneegta. No 2tra lihſ 22tram Dezemberim Wetkanlâ nomiruſchi wairak neta 300 zilweku.

No Tobolſkas teel ſinohts, ka teem Zgauneem un Latweeſcheem, kaſ tur aiſfuhtiti, uſ dſihwi nometuſchees, negrib labi weiktees. Krewu awiſe „Hoboe Bpema“ rakſta pahz ſcho buhſchanu kâ: Kad Haſfordâs bija par Sibirijas generalgubernatoru, tad winſch teem uſ Sibiriju aiſfuhtiteem Zgauneem un Latweeſcheem eerahdija ſemes-gabalu no lahdam 90,000 puhra-weetahm, lai tur uſ dſihwi nometahs. Preekſch wineem tika eetaiſitas kolonijas un wini ari tur eefahka dſihwoht, bet drihſ iſrahdijahs, ka wini tilligâ ſinâ bija kâ grimuſchi, ka wairâ newiſchoja ſtrahdaht, bet aplahrt waſajahs. Gefahkumâ wini bija lahdi 2045 zilweki, bet tagad tur efoht tilai lahdi 565, jo tee ziti, kâ jaw minejam, tilai aplahrt dauſahs. Ari winu mahzitajâ wiſadi nopuſlahs, lai winus waretu pee lahtigas un ſtrahdigas dſihwes eeradinahht, bet ſchee publihi palikuſchi beſ ſelmeſ. Neſen wehl notikahs, ka wini paſchi ſawam mahzitajam uſbrukuſchi un to aplaupijuſchi. Pat krohna deenaſneeki, ja wineem naw ſaldatu lihſ, ne-vedrohſchinajahs winu zeemâs eet.

Ahrſemes ſinas.

No Spanijas. Tai 23ſchâ Dezemberi tika noteefahts kaſ noſeedſneekſ, muzineeku ſellis Monkaſi, kaſ tai 13tâ Oktoberi bija ſawu noſeedſigu rohlu pazehliſ pret Spanijas kehniſu, uſ to ſchaudamâ. Uſ noteefaſchanaſ weetu bija laudis leeleem pulkeem ſanahkuſchi, kaſ lohti meerigi iſturejahs.

Tai 22trâ Janwari tika lahds zits noſeedſneekſ noteefahts, kaſ bija nodahmajis miniſteru preekſchneeku nonahweht.

No Romas. Kâ no turenas teel ſinohts, tad pahweſis ir nodohmajis notureht konzili jeb baſnizas preekſchneeku ſapulzi, kuzâ nahlſchoht pee pahrzpreeſchanaſ ari iſlihſchana ſtarp pahweſtu un Wahzijas waldbibu. — Weigâs wehl japeemin, ka pahweſiam ſahloht naudas truht, jo kâ noſaultee „Behtera graſchi“ wairâ neteeloht tahdâ daudſumâ ſameſti, kâ kaſ lihſ ſchim bijis. Pahweſte gan ſawâs waldbichanaſ iſdohſchanaſ ſtipri pamaſmajohht, tomehr arweenu wehl efoht naudas truhtumâ.

No Turzijas. Pahz nemeereem Bulgarijâ jaw daſchu reiſi tilam ſinujuſchi un tahs breeſmas peeminejuſchi, kaſ pee nemeeru apſpreeſchanaſ tika no Turzijas waldbibas paſtrahdahi. Tagad deemſchehl wehl jo breeſmigâs leetas jaſino. Kahdai

ahrsedes atwisi is Sofijas ir peenahlfufchas fchahdas sinas. Jaw preefch kahdahm nedelahm paredseja, ka nemeeri tuwojabs fawam breejmigom golam, un fchis gals ir breefmigs. Turzijas waldbiba preefch nemeeri apspreechanas aifjubtija kara-wadoni Salih-Bascha, kas jaw fenal bija israhdijses par breefmigu afins islebeju; bet tagad winsch ir isturejes la ihfis Turku bende un ftepkotra. Winsch ta fakobt ir nemeerneefus wiau paschu afinis noslibzinajis. Wairak nefa 20.000 zilweku ir us Bulgariju aifbehgufchi, starp kureem kahdi 6000, pa leelakai datai seewas un behrni, ir behg-fchanâ no Tscherscheem noslakteti, waj nu noschouti waj ar sohbeni nolauti. Wairak nefa 120 zeemi ir nodedfinati. — Taks firfiam Dondulowom peefubritahs sinas fchista tahdas breejmu leetas, ka gandrihs naw tizoms, ka zilweti waretu tahdi swehri buht. Sihfaki tahs breejmas fche ne-istahstifim, tikai peeminefim, ka ari kahdas 190 kristigas basnigas ir nodedfinatas. No Makdonijas aifbehgufchee kristige ir eefneegufchi luhgichanas-rolstu leelwalstiju weetneefem Konstantinopelê, lai leelwalstis par wineem apfchelojotees. „Muhju dshiwiba,“ behti faka jawâ luhgichanas-ralsia, „muhju gohds un muhju manta ir palikufe Turkeem par laupijumu: mehse teklam oplaupiti un apfauti, muhju f-ewas un meitas teel peejmeetas un opgabnitas; ko mums nenolaupa, to mums nodedfina. Ko no faweem tehwi tehweem efam mantojufchi, ko ar faweem publineem un fweedreem efam fapelnijufchi, tas tagad ir Turku rohlâs. Muhju mihla dshimtene ir pobrwehrujehs par afins-lautu. Kas no Turku lohdes jeb sohbeni isglahbees, tas bada nomirf.“

Lai ari til dauds no fcheem breejmu notikumeem peeteel.

Albanijas. Albania ir Turzijos powalste, kas atrohnahs pee Adriatiflas juhwas un ta tad stahw teefcham preti Italijai. Albanijas eedfihwotaji jeb Albaneefchi, la jaw kalnakaudis, ir duhschigi karowaji; wini peeder pee kristigas tizibas, lai gan wiau starpa ari muhamedani atrohnahs; wiau flaitlis fneedsahs libds kahdam milionam. Tagad nahf sinas ka no Italijas tur aifgabufchi dolschi, nemeerus fazelt pret Turziju. Italija esobt fastahdijujehs ihpafcha komiteja, kas fcho nemeeru israhfichanahs wada; tapat ari Albanija dalschâs weetas komifijas ir preefch fchi nolubka zeltas. Us kohdu wihfi Albaneefchi no Italefcheem, kas Albaniju gribetu no Turzijas atfwabinahf, teel us nemeeru pret Turziju usajinati un pawudinoti, to peerahda fchahds usajinajums, ko augfcham mineta komiteja Albaneefcheem laidufe. Zhjumâ fcho usajinajumu ari faweem lastajeem pafneegfim. Winsch fahlahs ta: „Bracht! Albaneefchi! Kapi atdarahs, tumfcha naktis paleel gaischaka un labakas nahfamibas aufellis atpibhd pee Albanijas debefim. Usmohfstatees! Atdarat fawas azie! Ta flunda preefch dshiwofchonas, bet ari preefch zihnifchanahs ir klahu. Turzija ir no Siropas dabujufe fchehlastibas laiku, kas gan lohti ihfs buhs, un fcho laiku wajadsetu gudri un naigi islectohf. Bracht! Juhse sinat, kad Turku waldbiba Siropa beigfees, tad juhfu seme un juhse paschi tilfeet kahdai laimiau walstei peefchirti, juhse buhfeet tad sem fweefchineeku juhga, kuzi juhfu labumus mas ko eewehrohs, bet turpreti us tam zentifees, lai waretu juhfu walodu nospeest, juhfu tauribu isnihzinahf, juhfu semi isjubht. Juhfu atfwabinahfchanahs ir juhfu paschu rohlâs. Szajlatees wifl la weens wihrs, parahdat, ka efat libdsigi faweem duhschigeem fentscheem, kuru kara-flawa ir isdaudfinata no rihteem libds walareem

(no austruma libds reetrumam), no seemeefem libds deentwideem un upurejat weenu datu no tahs mantibas, ko juhse libds fchim til leela mehrâ efat preefch Turku walstis upurejufchi, tagad preefch fawas tautas. Juhfu karohgs lai ir Albanija un juhfu weenigais mehrkis lai ir juhfu tautas atfwabinahfchona no Turzijas. Zihnifchanahs buhs laifam ihfa, jo Turzija ir nefpehzigâ un Siropa pa leelakai datai tura labu prahtu us jume. Wairak nefa weenai leelwalstei rubp, ka lai Albaneefchi buhtu patfahwiga tauta, ka lai Albanija buhtu patfahwiga walstis. Ka juhfu bracht winupf juhwas, prohti Italija, libds ar jums juht un libds ar jums zihnifees, to newajoga ihpafchi peerahdiht. Albaneefchu afinis, lai ari buhtu kur buhdamas, peeder tautas fwehtai leelai, preefch kuzas wifl tautas dehli ar preeku upurehs fawu manru. Szalatees un keratees pee eerohtfcheem. Nekad nebija tahds isdemigs laiks preefch uswahredamas zihnifchanahs ka tagad. Wifl Albaneefchi ir bracht, weenas tautas dehli, tapehje pubzejatees wifl ap weenu karohgu un Albanija, leela, lepna, brihwa Albanija, juhse wifus ar mihlestibu fanems, weentlibdsigâ brihwibâ juhse aplaimodama un pa-augftinadama.“

Schis isfludinajums un dauds ziti tam libdsigi fludinajumi, kas Albanija teel isplahriti, nepaleel bes eepaida, gandrihs naw ne weenas leelakas weetas, kur kahda komifija nebuhfu fastahdijujehs, lai waretu Albaneefchus us nemeereem paflubinahf un fazelt. Ta nu gan ir tajniba, ka Albanija no Turzijas gribetu atfwabinatees, bet wina ari negrihetu jaweenotees ar Montenegro, neds ar Greefiju, us kuzohm wina netura labu prahtu. — Waj nu Albanija teefcham us nemeeru fazelfees, to fchim brihscham wehl newar sinahf, bet nemeers tur teel sipri kuzinahs.

Zaimigs brauzeens ar muzu.

(Widsemes teika.)

Jaw taks laika gabals pagahjis, kamehr mans weztehws dshiwaja. Loreis bija zitadi laifi, tahdi tagad. Bija peenahzis rowdens laifs. Wifa zita labiba jaw bija fawahfta muifchas tihrumâ, tikai kartupeli ween wehl nebija israkti is semes. Semneeti steigfchus ween steidsahs us muifchas tihrumu kartupelus nemt. Ari mans weztehws, wehl sehns buhdams, steidsahs ari ar fawu tehwi pee kartupelu fawahfchanas muifchas tihrumâ. Libds weblam wataram strahdajohf mafais Anftis (ta manu wep tehwi fauja) bija lohti peelufks. Anfticha tehws aifjubdja firgu un tad wehl brangus trihs mafus kartupelu eewehla ratds, ko pafagschus bija peebebris; Anfti pafatâ wesumam usfehoinahs, eefahfa drauft. Wahjâs pabrbranzis nojuhdsja firgu un eelaida stalli; pehje tam gahja pee rateem pehje Anfticha, jo dohmaja, ka winsch aifmidsis, un gribeja wiau aifnest labatâ gutas weeta; bet winam wihlahs, no Anfticha nebija ne wehtis us wesuma. „Bet kas par to,“ winsch pee fewis nonurbeja, „winsch jaw naw wairs mafais behrns, us zeta jaw negulehs, aifsees pee malas un nolifsees guleht sem filas debese.“

Ta ari bija. Anftis bija no rateem nowehlees un libds no meega pilnigi atjehdsahs, tad jaw tehws par tahdu bija aifbrauzis. Gefahfumâ gan drufjin sabihjahs, bet tad apftatijahs un to weetu pafina, kur atradahs; tad dewahs meera. Tur tuwumâ stahweja rija. Winsch aifgabja us riju un tur krahfni apgulees, faldi aifmiga. Kad pufnaktis bija klahu, tad Anftim azis atwehrahs un winsch dshirdeja, ko eenahlam rija. Winsch dshirdeja, ka tee bija sagfi, jo tee par fagschunu farunajahs. Wini gribeja drufjin noguletees, pirms us mehfchanu dohschotees. Lai jo mihftatu weetu preefch gulefchanas waretu atraft, wini aifbedfinaja swezi un Anfti eeraudfijufchi, tam usfauja, lai leenohf ahra; bet tas ne wahrda nesajidams ne pirfta gala nekufstinaja. Sagti fadusmojufchees to no krahfns israhwa, ka pelni ween no

puteja. Anstis gan kuhdsahs, lai wina laischohit waka. Sagli wina nelaida waka, lai ne-ispabpatu, bet pakehna lihdsā uf faddsbabm. Ufbrauzā uf muifchu, uflausa kstei durwis un isnehma gaku, kas leelā kstē (labdē) bija sakranta. Anstis eelika lahde, lai gaku paineefohit, bet lihds ka beidsamo schlikti bija pafneedis, tē sagli aishjira wahtu un bija prohiam. Anstis gan blahwa, bet kas lai wina natts laika buhtu dsirdejis; wina sch ari buhtu nosmazis, ja par laimi nebuhtu bijis leels sara zaurums, kur muti peelizis wareja elpu wilft.

Dhtea rihitā eenahl wagare ar saweem kalpeem kstē, jo wini bija dsirdejufchi, ka tur kas kledsa; bet nelo newareja eeraudsiht. Wogare usfauza, ja kahds zilwels tur esohit, lai atbildohit.

„Ut, glabbjat mani,“ Anstis waimanaja, „no schā breefmiga zeeuma; ilgati newaru istureht!“

Wuischi ar johni metahs uf lasti un wahtu atrahwufchi eefauzahs: „Wagares tehws, rau tur masais saglis eelhdis!“

Anstis gan stahstija, kahdā wihse bija kaste tizis, bet neta nelihdseja. „Sagli melo!“ teja wagers tehws un rohkas fahnds eespedis nospreeda tahdu fobdu: „Masais saglens japamahza. Gebahschat wina muzā, atwelkat spundu, lai nenoflahpst un tad muzu aishwedat meschā!“

Tas uf weetas notika. Uwehla muzu, isachma weenu dibenu, eebahsa Anstis, eelika atkal dibenu un aishweda muzu uf meschu.

Natts ar sawu tumfu aplahja wisas weetas, kifai bahlais mehnesinsch zit nelo gaismu isplabtija, tā ka Anstis pa spundes zaurumu druzjin wareja redseht. Anstim schin natti bija

geubtati ap firbi, neta isgahjufschā natti kaste. Wina sch pahrdohmaja, kas sin, waj tilschohit islahbts.

Behz kahda laizina wina sch redseja, ka kaut kas muzai kstē peestrehja, tahds ka leels funs. Kad bija kstē peestrehjis, tad apohschahja muzu un tur apfahrt brahsedams nesin ka pa zaurumu bija eebahjis asti lihds pat gurneem. Tas bija wils. Anstis nebija wis dumisch puika, wina sch azumirski fahbra wilstam asti un tad aplika waitat reisu ap rohku. Wills juta, ka wina sch pee muzas peeseets; laida ar skreeschanu, ko til kahjas neta; bet Anstis atspehrees tureja ar abahm rohlahm asti zeeti.

Kad wils bija kahdu gabalu skrehjis, tad muza fahschihda gabalu gabalōs un Anstis sweits un wesels tifa no schi breefmiga zeeumā ahra. Anstis sinams tuhdat asti laida walam un pahrbihjees wils laida meschā eelchā, ne atpakat ne-afstaidamees.

„Tas bija laimigs brauzeers ar muzu!“ Anstis preezigi isfauza un tad knascheem sohkeem dewahs uf mahjahm, jo wehders bija tuffchs un tuffcham wehderam ir mudigas kahjas.

Tā gahjis weztehnam.

Uhdra Zahnis.

Gewehrojami notifikumi.

21. Dez. 1723 gadā. Zaur ufasu teel Katarina I. isfludinata par keisareeni.
1824. gadā. Ledus eet Daugawā.

Atbildedams redaktors Ernst Plates.

Sludinaschanas.

No Beel- un Ras-Stranpes pag. wald.

tohy sinohis, ka scho pagastu wezalee tai 15. un 16. Janwar 1879 no pulst. 10 pr. pufd. lihds 2 weh. pufd. Riga „Luhig“ weefnija (Peterb. Ahr-Riga) scho pagastu lohjekteem jaunās pafes isdohs. 2

Bar sinu!

Riga dshwodameem Raistumeefcheem, ka wina pagasta wezalais dubs 10. un 11. Janwar. 1879 Riga „Trihs rohstis“ ebraufschana, tur teem pret pagasta nobohschanu kamalfschanu, no pulstēn 10 pr. pufd. lihds pulst. 2 p. pufd. jaunās pafes tils isdohs.

Raistum pag. wald., 22. Dezember 1878.

Pagasta wezalais: F. Appen.
Scrihw.: F. Behring.

Ischfiles pagasta lohjekteem

isdohs jaunās pafes 12. Janwar 1879. Riga Peterburgas preefchpilscheta, „Luhiga“ (Wirk) mahjweeta.

Pagasta wezalais: F. Kahrklinsch. 2

No Arimuldas draufes Jaunas-muischas pagastwaldischanas teel teem Riga un ap Riga dshwodameem Jaunas-muischas pagasta peberigeem pafneeteem sinams darihis, ka tani 12. un 13. Janwar 1879. g. taps teem pafcheem, pret slaidru nomalfschanu, Riga no pagasta-waldischanas jaunās pafes isdohs, un tā: tai 12. Janwar Uguns-dsirnawās (Gägemühle) pe S. Pelzku lunga un 13. Janwar Riga pee „Raibo faki“, Raiba faka mahjweeta.

Jaunā-muischā, tai 20. Dezember 1878.

Pagasta-waldischanas wahrdā:

Pagasta wezalais: F. Kruhse.
Scrihw.: Joh. Adler.

Restera un ehrgelneeka

weeta Ponewefchas luteru fizigu draufē nahls no Surgeem 1879 brijwa. Nohigums ir: 280 rbl. lohnes, brijws dshwolks un dahra-seme. Peeteitēes war til tahdi, turi ir kahdā Seminarā elfamenti nolikuschi. Ar peeteifschanohs jagreeschahs pee tu-reenas mahjitaja Ponewefschā.

Nahme

preefch trakteera eetaifschanas ir isihrejama leelā Mastawās-eelā Nr. 153.

Paul Stahlberga

hutu- un zepuru-magastihne

gatawu kaschoku krahjums

Riga, Schuhnu-eelā Nr. 15

veedahwa mufes, kaschoku-krahgas, tisse's (alta-gresnumus), dahmu-zepures wisas kaschok-ahdu sortēs, smalks bihsam-mutes un krahgas, Astrachanas un Kasina spihdoschahs un ar garu spalwu wisseelata iswehle, Karakul bebru, barankina un Kamin kaschok-ahdu zepures wisjaunalds sasonds preefch lungeem.

Kaschoku- un bukifina-zimduš

preefch lungeem, dahmahm un behrneem, baschlikus un seemas-zepures, fneega- un ar kaschok-ahdu ohderetas galofschas, filza- un kaschok-fahbakus preefch lungeem un dahmahm, filz-lurpes ar filza- un ahdas-fohlehm wisds leelumōs, ari preefch behrneem latra wezuma, eeleeamahs-fohles baschadas sortēs.

Pilnigus sehnu apgehribus,

gaus wateretus un newateretus paletotus preefch sehneem un apgehribus no beesahm siiprahm drehbehm, smalks darbs, preefch 2 lihds 16 godus wezeem, jaltis apgehribus, jaltis jata s.

Paletotus preefch meitenehm,

no 2 gadi fahloht; ari preefch jaunahm dahmahm.

Barankina-drehbi, Astrachan un plishchu, preefch paletoeteem un eelanteschanas, kaschoku-eelan-tejumeem un schwahnu olehtihm.

Sinams tohy darihts

wiseem Riga dshwodameem Arimuldas pafneeteem, ka tai 10. un 11. Janwar 1879 tils Zurbekeera mahjweeta

jaunas pafes isdohs

pret slaidru nomalfschanu. Tapat ari teel sinams darihis, ka tee, kas nesin no galwas sawu familiju jeb wezumu usdohit, tas lai nenahl des kruslamas-sihmes. Jo mums ir schin pawasari rewifijas-rullu ralsifschana. Tad pafstideet to Riga isdariht, tur pagasta wezalais to fanems, jo zitadi buhs katram uf pagastu janahl sawu kruslamu-sihmi perneht un jaunu paf isnemt. Pag. wej. F. Dambiht. 1

Gewehrojams.

Rembergas pagasta lohjekteem, kas Riga dshwo, jaunās pafes isdohs, pret slaidru atlihsijnahjanu 12. un 13. Janwar 1879 Nires mahjweeta, Peterburgas Ahr-Riga, leelā Fuhrmanu-eelā Nr. 12 un sawu dehrnu kruslamas-sihmes des kawschanas japenef. Pagasta wezalais: A. Smilga. 1

Rigas preefchpilschetas

uguns-apdrohshinashanas beedribas

beedreem teel zaur scho sinohis, ka apdrohshinashanas nauda par 1879 ir ja-eemalsa Janwar mehnesi no plst. 9 lihds plst. 1 deenā un no plst. 3 lihds 4 weh. pufd. beedribas kantohtē leelā Fuhrmanu-eelā Nr. 15 apafschā.

Behrni,

kuri šešeenes skoblas apmelle, atrohd kosti un dškwolsti Gelfch-Rigā leelā Behnini-eeļā Nr. 9, bekermeistera Bischoff'a namā.

C. Zirriht,

skohlmeistera atraine. 1

No Wirken muisčas pagasta-waldišanas, Kuhnēnes draudšē Balmeeras kreisē, tohp zaur šcho fludinajumu wist tee, kuri

pagasta skohlmeistera weetu

šoh grib usnemt, usajinati, tai 13. Februar 1879, ar sawahm leezibahm un atestahm pee Wirken pagasta-waldišanas, Wirken muischā pertēitēes.

Wirken pagasta waldišana, 22. Dezember 1878.

Pagasta wezafais: Zahn Endfin.
Strihweris: G. Auer.

Sehns preeksch išuhtišanas,

13 lihbs 14 gadus wezs, kas pilssehtas eelas labi fina un proht Wahju ralsu lasiht, war tuhstt weetu dabuht manā driku-namā.

Ernst Plates.

Skohlneeki

preeksch sagatawošchanas us gimnastjahm un panfioneri atrohd labu un lehtu usnemschanu Peterb. Ahr-Rigā Kalku-eeļā Nr. 20 pee skohlotaja Fühner.

Panfioneri.

Mafas meitenes teel panfionē melletas Ahr-Rigā Jaun-eeļā Nr. 9, sehtā pa kreiso rohtu.

Buhwi war peenemt:

weens zimermanis un weens mubrneeks, kas patš strabda. Japectizahs Webweru-eeļā Nr. 9, sehtā pa labo rohtu 1 repi augstī.

Stiprs darba-sirgs

teel lehti pahrdohts leelā Aleksander-eeļā Nr. 52.

Wislabakee lauku mehli preeksch ahbolina un pahlschu augeem

gipsis

dabujams

J. C. Zelma

gipsa-fabriki Palejas-eeļā Nr. 9.

Basnizas ehrgēles,

ahrsēmēs buhwetas,

ar 7 stanofchahm balsim, 2 manaleem un pedalehm ar brangu isgresnojumu ir pahrdohdamas. Klahstas finas leelā Aleksander-eeļā Nr. 6.

Rigas Latweeschu beedriba.

Swehtdeen 31. Dezember 1878, tā Silwestra walarā, jauna gada sagaidišana. Dseedafchana no jautta- un wihru-lohra un flaweeru musila. Pulkst. 12 nakti: Weza gada atwadifchanahe un jauna gada apweizinašana.

Ge-eechana beedreem bes malfas.

Cesahstums pulst. 9 wal., beigums p. 1 nakti.

Pirmdeen 1. Janwar 1879, tā jauna gada deenā:

balle.

Wiktēs preeksch beedreem un dahmahm pa 50 lap., lauzeneekem, nebeedreem 1 rbl. Cesahstums pulst. 1/2 9 wal., beigums pulst. 3 rihtā. Beedribas rubmes taps slehtas p. 4 r. Beedru kahrtēs no 1879. g. ja-usrabda. Kahrribas komista.

Par siuu.

Zeeniteem pirzeem pasnoju, ka esmu sawu dsels-bohdi turpat wezā weelā, Peterb. Ahr-Rigā Kalku-eeļā Nr. 16 leelā muhra ehlā pahrbohwejis un pilnigi ar prezhm pildijis, is kura krahjuma peedahwaju un pahrbohdu lehti: wislabato Sweedru un Sibtrijas dsels, tā ari par jo lehtato tirgu dsels is zitam semju fabrikahm pehz katra zeen. pirzeja wehle-fchanahs. Turpat turu us lehgera un pahrbohdu: grabpus (pohdus), schibberus, juschlas, plihthes, durwju- un lohgu-enges, atflehgas, blefa- un leeta dsels-krahfns-durwis, bleki, gatawus Wahssemes artlus, wifabas naglas, drahti, gohwju- un sirgu-kehdes, baltas lohgu glahses pehz daudsbadeem mehreem, pusbaltas lohgu-glahses, degutu, trahnu, eku, pernižu, krihtu un ari lapu tabaku.

Anglu superfosfatus

pahrbohdu sem Rigas politeknikas pahrraudfichanas stanrijas kontrola, tahdā kahrtā ir karam pirzejam, kas 30 pubus superfosfatu weenā reisā pehr, tahs teesibas, bes malfas litt minetai stanrijai pahrraudficht, waj prohwei ir galwohts stiprums.

Kalejeem, kuri preeksch andeles ratus lak, pawehstiju, ka preeksch tam sawadu lohti lehtu dsels esmu apghadajis.

Mizina besmerus

ar Rigas rahtes stempeli, leelā iswehle pahrbohdu lehti; zeeniti pirzeji, kuri wehlahs wahru usfist us pirka besmera, tohp isdarichts bes malfas.

Augschejo pawehstidams luhdsu zeen. publiku, mani ar sawahm pastelleschanahtm pagohdinahht un apfohlu taisnu swaru, kreetnu apdeeneschanu un prezi pehz katra pirzeja wehle-fchanahs.

Sander Martintohn,

dselsu-bohde, Peterb. Ahr-Rigā Kalku-eeļā Nr. 16.

S i n a.

Neween Wahssemē, bei ari pahschā Englandē atrohdahs tahdi blehschi, kas us sawu flittu prezi wirsū fit to stempeli, tahdā ir teem sen isflaweteem un pahstameem fabrikanteem, zaur to tad daschs zilweks ari muhsu semes gabalā teel apmahnehts. Lai nu tahdas blehnas wairs newaretu isdaricht, esmu arweenu no teem wezakeem un wisu-wairaf isflaweteem Englandes fabrikanteem Schestfeld pilssehtā notaisjis tahdu kontrakti, ka winam buhs us wifahm preeksch manas gruntigas Englischu magasthnes apstelletahm leetahm manu, zaur kontrakti weenigi man peederigu sismi jeb stempeli wirsū fit. Schi sisme tā isflatahs:

Par wisu to prezi, us kuru schahda sisme atrohdama, waru apgalwoht, ka ta ihsteni laba un teizama; pirzeji katra jaunā prezes patā atrahis scho siuu ar manas rohkas apatschraftu.

*J. Redlich,
Riga & Sheffield*

Zaur derigu smehri teek aistaupiti spehki un nanda!

Amerik. maschinu

kemmu-ratu smehri

bleka dohsēs

peedahwa un pahrboh S. J. Gelink, un Paulsen pee Behtera basnizas, Gennerta namā.

Schi maschinu-smehre, tura auksumā nešajast, teel preeksch daschadahm maschinehm, tā: gehpeleem, transmiflonehm, welbohnu un dširawu-afminu afim un tapahm, tā ari preeksch drasfchu- un naglu-fabrikeem tā wislabata un lehtata smehre leetota.

Kad leelaku daudsumu us reis pehr, tad teel maschinu-smehre kerastina muzās pahrdohta un pirzejs war, ja to wehlahs, scho smehru beesaku jeb schlidratu sataifitu dabuht.

Zena teel tad par pubu aprehknata.

No zensures atwehlehts. Rigā, 29. Dezember 1878.

Driehēts un dabujams pee bilschu- un grafmatu-briketaja un burtu-lehjeja Ernst Plates, Rigā pee Behtera basnizas.

No polzejas atwehlehts.

Ihsta mihlestiba uswar.

(Statees, Nr. 51. Reigas.)

Tā pašam ar fevi zihnotees, wiņšch bija pawifam fawu jautribu saudejis, wina waigs iskatijahs bahls un wiņšch staigaja daschu reisi tā kā fajuzis aplahrt un kad ar Klingensteinina gaspaschas fatikahs, tad luhloja zil ahtri waredams fawu runu beigt, teikdams, ka steidsamas darišchanas winau gaidohrt.

Tikai wehl weena weeniga deena trubka no nolikta termina kad Niemanis zaur kahda fawa agrakaja drauga apmeklešchanu no tahdahm behdigahm dohmahm tika istrauzehs. Tas bija weens no wina jaunibas draugeem wahrda Bernards, kuru wiņšch jaw wairak gadus nebija redsejis un kurušch bija sinahrt dabujis, ka tagad Niemanis esohrt par direktoru Klingensteinina dselses-razuwes. Ubi draugi stahstija weens ohtram, ko par to laiku bija peedshwojuschi, kamehr nebija redsejuschees.

Bernards bija kahda pilsehtas amatā eezelts un parihrt wiņšch gribeja taja eestahtees.

„Es esmu ari patlaban apalksch laulibas-deewenes karohga swehrejis“ fajija wiņšch beidsohrt preezigi, „un mana jauna laulata draudsene kawejahs tagad pee Klingensteinina gaspaschas, kura manai feewas mahtei esohrt leela draudsene. — Bet nahz man tagad lihds, ka tu wari ar manu feewinu eepahshtees.“

Niemanis ari bija us tam gataws un abi gahja preezigi us Klingensteinina gaspaschas dsihwofli.

Ta jauna feewa jaw it nepazetigi gaidija us fawu laulatu draugu, jo wina gribeja us pilsehtu atpatakam greestees un Klingensteinina gaspaschai lihdsi eet, kura tuhlin tairijahs us pilsehtu braukt. Wina gahja teem abeem wihreescheem pretim, bet Niemanis us reisi it ka no sibina trahwihis palika stahwoht. Kas war wina pahsteigschanu aprakstihrt, Bernarda feewa bija tapati apburdama meitene Marija Berner, kura wehl meita buhdama, ar fawahm debefigi slahstahm un mihligahm ozim bija Niemana firdi ar sturmi uswarejuschi.

Niemanis bija tā fajuzis, ka wiņšch tikai ar kahdeem nekahdeem fagrahbsiteem wahrdeem stohmidamees fawu laimes wehlešchanu jaun laulatam pahram isteiza un ari fawu draudstibu ar Klingensteinina gaspaschu sinamu darija. Sawu fajuschanu gribedams flehpt, wiņšch lika to tā kā par eemešlu teikdams, ka negriboht schohs no braulschanas ilgaki aiskaweht. Tadeht luhloja wiņšch zil til ween ahtri spehdams no wineem atwaditees.

Kad wiņšch bija atkal fawā istabā nonahjis, nosehdahs wiņšch us krehsu un palika ilgi dsitās dohmas eegrimis fehshohrt. Beidsohrt wiņšch fanehmahs un pats pee fewim fajija: „Tas bija tilpat kā ar pirstu rahdihts, ka lai es rihstā tahdas blehnu dohmas liktu wifas pee malas. Nekahdas zeribas nedrihtst wairs man atliktees, ja es gribu faweem wahrdeem ustizams palikt. Tagad es warefchu atkal ar drohschu un meerigu firdi fawai bruhtei pretim eet.“

Ohtra rihstā wiņšch bija atkal pa leelakai dalai fawu agrako meeru atdabujis un pulksten weenpadsmitds gahja itin drohschs un meerigs us Klingensteinina gaspaschas wafarasmahju.

Klingensteinina gaspascha fanehma wina ar eerasto jautribu un laipnibu, bet brihnoschanahs bija winas azis redsama, kad wina Niemana bahla un weenteesiga waiga luhlojahs, kura wehl pehdas no agrakaju deenu atgadeeneem bija manamas.

„Kas jums, mihlais draugs, tairsch?“ wina prasija lihdszetigi, „tahdu, ka schodeen, es pa wifu muhsu draudstibas laifu wehl juhs it nekad ne-esmu redsejuschi, waj juhs efat flimi?“

„Ne, zeenijama gaspascha, tairnibu fakohrt, schodeen tikai wehl es apkeru juhsu nofajijuma weenteesibu, ar kuru juhs man tohs trihs mehneschus preeksch pahrbaudischanas noteizat, tadeht juhs ari no manas weenteesigas fejas to wareet redseht.“

Klingensteinina gaspascha stahstijahs til nopeetni us wina, it ka gribeta winam zauri iskatitees, zaur ko wina waigi lehni nosarka, tad wina fajija: „Es schahdu weenteesibu atrohdu gan pee tahdahm leetahm par wajadstigu, bet ja es drihstietu prasihrt, kas jums gan us tahdahm dohmahm ir greefis, kuras juhsu agrako waigu fahrtumu pawifam ir aishaidijuschas? Istahsteet man wifu bes kahdas flehpschanas, es pagehru rihstigu isklaidroschanu, pirms mehs wehl ne-esam fawu deribu noslehguschchi.“

Niemanis eesahlumā gribeja kaut ka ar fawu atbildi isgrohsitees, bet kad pahrdohmaja, ka tas wifs it neta nelihdseshohrt, tad fanehmahs un isteiza winai wifu, kas winam pehdejā leikā bija godijees un ka wina firds no brihnischkeigi faldahm juhtahm esohrt tikusi kuffinata un eewainota, un beidza fawu noslehpmuma istahstischanu ar scheem wahrdeem: „Es esmu tahs kahrdinaschanas pahrspehjis, deht kurahm gandrihs buhtu fawu fehlichanohs pahrsahpis un kas jums buhtu gauschi janoschelo. Bet tagad juhs wareet itin drohscha buht, ka muhsu lauliba buhs us preekschu no tahdahm nepatilschanahm isfargata, tadeht ka wifas tahs zeribas, kuras zaur kahrdinaschanahm manā firdi zehlahs, ir tagad isgaisuschas.“

Klingensteinina gaspascha bija itin usmanigi us wina wahrdeem klausijusehs, tad wina prasija meeriga balsi: „Bet ka tad buhtu, kad tahs breefmas, kas mums us preekschu laulibai waretu slahdeht, wehl nebuhtu nowehrstas, waj tad gan juhs wehl eedrohschinatohs ar manim laulibā eedohtees?“

Niemanis uskatijahs us wina brihnodamees.

„Atbildeet: Kad ta meitene, kura juhsu firdi ir fawaldstinajusi, wehl buhtu brihwa, ko tad juhs daritu?“

Klingensteinina gaspascha fajija fmaididama: „Jums wairajaga us manu prasischanu atbildeht, juhs nedrihtst wif us schahdu waj tahdu wihst manā preekschā isgrohsitees.“

„Nu tad es teikschi ihstu pateesibu. Kad Marija Berner wehl buhtu meita, tad es wairs newaretu eedrohschinatees ar fawu agrakajo prezeschanas nodohmu jums preekschā nahlt.“

„To tikai es gribeju dabuht sinahrt,“ fajija Klingensteinina gaspascha. laipnigā balsi, „tad es jums waru tagad fajihrt, ka Marija ir pateesi wehl meita, un juhsu drauga Bernarda feewa, kuru juhs wakar tikai pirmo reisi fawā muhschā redsejat, ir Marijas dwihnu mahja.“

Niemanis palika tā mehms stahwoht.

„Waj tad Bernera atraitne no fawas ohtras meitas jums it neta naw teikusi?“

„Al ja,“ eefahka tagad Niemanis, „nu es arminohs, wina stahstija man, ka winas ohtra meita esohk nezil jen apprezeta tikusi, bet to es neko ne-eewehroju, tadeht ka wina man to neteiza, ka winas meitas esohk dwihnu mahias.“

„Pateizatees nu tagad man un fawai taifnigai isteifschanai, ka mehš ne-esam tahdu laulibas deribu flehgufchi, kurai tikai noscheloschana un nemeers waretu nahkt pakaf. Es dohmaju it pateefigi, ka juhs netaunoseetees, ka es juhs ar wijahm tahdahm prezeschanahs apnemjchanahm jchodeen no fewim atraidu.“

Niemanis noslihdeja us zelem un peespeeda winas rohku pee sawahm luhpahm. Tagad winam bija apafsch mihlestibas waras jalohfahs, jo wairs ne-eespehja tai pretotees un Klingensteina gaspafschai sawu apnemjchanohs ar apleezinadameem wahrdeem atkal atjaunohk. Jhsta mihlestiba bija paschprachtibu uswarejusfi, winam waijadseja atkahrst ka mihlestibai pretotees ir tikai weltigs darbs ween. Mihlestiba bija wina sirdi it brihnischkiga wihse un ahtri pahwarejusfi, meitenes skaisfahs silahs azis par sawu eerohji isredsedama.

Wehl tanu pascha rudeni winich wida Mariju pee altara, kur mahzitajs winus abus us muhschu jaweenoja.

Klingensteina gaspafschai palika teem jaunlaulateem labprahfiga draufene, un tika no wineem ka mahte mihlota un zee-nita lihds sawam muhscha galam.

Latweechu waloda farakstijis. J. Behrsinsch.

Mihlestibas pili.

Saule no-eedama meta wehl pehdigohs starus us augstahm ohsolu galatnem un esara wilneem. Esara wilni, ka selts laistijahs un ohsolu galotnes bija ka ar selta krohneem puschfotas; bet drihs tas nosauda. Sahka drihs krehsla mestees, ta ka palika tumfschs. No skaisfa ohsola mescha isnahza flais, stalts jauneklis, kam slinti un jaktstascha plezds korajahs, un ar ahstreem sohleem dewahs us esara malu. (Jo esaramala nebija tablu no ohsolu mescha.)

Schim minetam jauneklum jeb gehgerim dewahs pakaf us pehdahm leels funs, kas ari panahza sawu kungu pee esara malas. Gehgeris nolika sawu tashu un slinti us sems un fazija us sawu funi:

„Unkas! tu paleezi schē.“ Sunš lunzinadams asti nogulahs pee sawa kunga leetahm. Gehgeris dewahs no krahta pee uhdens malas, kur laiwina bija peeseeta; fehdahs laiwinā un sahka aireht esaram us widu.

Doschs warbuht no lasitajeem eeprafisees: „Kahds tad gehgeram noluhks bija, us esaru aireht un kur tas esars atrohдах? Schis esars atrohдах muhsu mihla Latwijā. Schim esaram ir sala widu un us schahs falas preefsch kahdeem gadu slinteneem bij pils ustaisita, kur tagad ari wairs ne drupu ne-atradihš. Greesifimees atpakaf us gehgeri. Winfch wairs nebija tablu no pils; jo wehl pili no kahda lohga atspihdeja swezes gaisma, ka masa swaignite un tur schis gehgeris stuhreja sawu laiwu. Gehgeris us to wisuklufako wisfi aireja. Peestuhrejis sawu laiwu pee pils, tas gahja taifni us to lohgu, kur spihdeja swezes gaisma. Schē, schai kambariti fehdeja jauna meitene, us rohkas atspeedufehs un dsilās dohmās nogrimusi. Schis jaunais gehgeris, ko nosauksim par Frijzi, sawa paklufā balfi: „Salda Marija, attaisi lohgu.“

Schi meitenite bija ar weenu lehzeenu pee lohga, kuru knafchi attaisija wafā. Frijis bij arween lehzeenu eefschā. „Labwakar, labwakar falda Marija!“ tā issauzahs Frijis few Mariju pee kruhtim peespeesdams. Marija ischufstedamā balfi runaja: „Al mans faldais Frijis, kapeh; Tu tit wehlu nakti pee manis nabzi.“ — Bet Frijis atbildeja: „Kad ar mana dsihwiba man nahwei buhtu ja-upure par Lewi, tad ar neweenam nepaleek par to ismellefchanas.“ Marija wehl wairaf peeglaudahs pee Fritschu kruhts un faka: „Lew es ween muhscham waru peedereht un neweenam zitam.“ Frijis Mariju atlaida no sawas aplampschanas un fazija Marijai: „Nu es waru mirt.“ — „Ne! ne! pirms es paleeku Tawa muschina un kad kahdu laiku buhsim lohpa dsihwojuschi un muhsu karsta mihlestiba buhs beigufehs, tad ween, ja Deews wehlehs, Tu warefi mirt.“ Frijis palika dohnigs fehdohk un tumfschi fakrunkoja sawu peeri. „Kas tad Lewim notika, mans faldais Frijis,“ jautaja Marija. Frijis eefahka stahstibt: „Ne ilgi atpakaf, kad es fehdeju sawa kunga istabā un dohmaju, us kahdu wihfi gan labaki waretu tohs mescha saglus fakert, kuri tagad pa muhsu mescha apgabalu blandahs; tad man dohmajohk noskrehja gar afim melna ehna, kahda ari tagad. Kad es aigahju kahdā wakarā winus medihk, tad — wofals ar nepahnahju; mani bija atwedufchi mahjā nogihbufchi. Jo es tiku no mescha sagleem pahrschauts un tā es ar tagad, dohmaju, ka man ir kaut kas flitsk gaidams; jo schi melna ehna man labu nepasludina.“ — Marija isbihufehs stahweja. Gehgeris uslehza stahwu, aistnohpeja sawus swahrkus un Marijas luhdja, lai panehmohk swezi un parahdohk, ka schis laiwa warohk eefahpt un aireht prohjam. Bet Marija krita winam ap kaku un flupstija ischufstedama: „Al faldais Frijzi, kur tu eefi; jo wehfsch ir zehlees un eserā dsen leelas bangas; tur leelas bangas Tu wari atrast sawu dschstru kapinu.“ Bet Frijis israhwahs no Marijas rohlahm un islehza zaur lohgu, Marija steidsahs pakaf ar sawu swezi, bet Frijis jaw stahweja pee sawas laiwas. Laiwa bija gan tik ko no wehja nobihdita no malas. Bet Frijis drohschs buhdams eefauzahs: „Weens lehzeens!“ un eelehza uhdeni peh; laiwas pelbedams. Marija sahka no bailehm waimanahk; bet Frijis winu apmeerinaja fazidams: „Ar labu nakti paleezi mana falda Marija us faredsefchanohs.“ Peh tam Marija greelahs sawā kambariti un laidahs faldā meedfinā. Frijis drohschi peldeja peh; laiwas; bet laiwa weenadigi weenā tahlumā stahweja no wina. Bet us reisi bija sweze isdschsta pili, nu wairs nesimaja, kur greeftees, laiwa ari bij no wina pasudufe. Gehgeram palika drehbes ka fwina gabals, un lohjekti bija stihwi no auksta uhdens. Frijis zihnijahs ar wiseem spehkeem, bet us kureen? jo wisf bij tumfsch. Wehl reis winfch zihnahs starp dsihwibu un nahwi — eefleegdamees: „Ar Deewu, Marija!“ De winfch isdschta plunkschinaschanu. „Kas sin, waj newar buht glahbejs, nu winfch turahs us uhdeni ar wisu spehtu.“ — Un wina mihlats funs, Unkas, ar laiwu. Nu winfch eewehlahs laiwa ar wiseem spehkeem un pagihba. Gehgeris guleja laiwa bes famanas, bet wehfsch peedsina laiwu pee malas. Jaw faulite taifnijahs paschulait useet, kad Frijis pomohdahs. Winfch streipufodams islahpa no laiwas un panehma sawu slinti un jaktstaschu, un aigahja us mahju. Frijis trihs nedetas noguleja flims, kad atkal wareja aiseet pee sawas Marijas.

Bij jauks Mai mehnesa wakars, lagstigalas pohgoja un wifs meschs schalza no putnu balsitehm. Marija ari lohti ilgojabs pehz Fritscha, bet winsch ari schai wakara ne-apmekleja; par to Marija palika lohti noskumusi. — Schai pili gaidija preefch kahdam deenahm weemu kara-leelkunu, jo tam ta pils peedereja. Marija atkal gaidija Frizi, fehdedama pee atwehrta lohga un skatijabs us esara witneem. Bet te Marija skatidamabs eeraudsija laiwu, kura bija smuki puschkota un pilna stahweja lauschu. Tee bija smalkos mundeerinos gebrufchees. Marija wehl ar jo leelaku labpatikschanu skatijabs us laiwu, jo wina eeraudsija kahdu kungu, gebrufschohs baltâ mundeerina. — Bet kas gan tee tahdi bija? — Bija gaidamais kara-leelkungs ar saweem fulaineem un wirsneekem.

Bij faulite pufdeenas laika, kad laiwa tika peegreesta pee pils; wisi wina tika ar leelu gohdu sanemti. Marija ari wairs nefehdeja sawa lambariti, bet aisteidsabs us dahrsu sawa lapene. Te ari nahza us pawakaru wisi fungi pazeereht. Tas baltâ mundeerina gebrufchees kungs bij ofizeers, winsch pegahja pee lapenes un eeraudsija Mariju, kura ari bij gebrufschohs baltâ fleita. Winsch wairs nemas newareja sawas azis nogreest no Marijas, bet wifu spehtu fanehmis eegahja lapene un nofehдах Marijai blakam, to usrunadams: „Jaunkundse! kapehz Juchs wentulibu mihtat.“

Marija schohs wahrdus dsirdedama gribeja ismuht no lapenes, bet wirsneeka stingra rohka winu aptureja. Kad Marija atkal bij nofehdufehch blakam, tad wirsneeks winu ta usrunaja:

„Esmu gan redsejis feewischklus, bet neweena man sirdi naw ta mihlestibu eespeeduse, ka es Juchs un pawifam wairs Juchs newaru atstah.“

Marija zihnijabs ar wiseem spehkeem, gribedama no wirsneeka rohkahm atwabinatees, bet newareja.

„Jaunkundse!“ ta wirsneeks eefahka runaht, „kahds gan Jums ir noluhks, steigtees prohjam?“

„Man nepeeklahjabs, Jums blakam fehdeht,“ Marija atbildeja.

„Kapehz?“

„Kapehz, ka man jaw ir mihtakais,“ bija Marijas atbilde.

„Kas tas tahds ir?“

„Gehgeris, kas schepat aif esara dsihwo.“

„Gehgeris!“ ta wirsneeks eefauzabs un Tu gribi labaki gehgera feewa buht, neta wirsneeka — af sawu muhtibu.

„Atmet wifas dohmas un paleezi mana; mehch tad zelosim us manu pili un tur dsihwosim laimigi.“

Marija palika dohmiga; lepnibai un bagatibai ir sawa eespehja us feeweefcha sirdi. Wina nepretojabs wairs til stingri, kad wirsneeks winu aplampa un nobutchoja. — Bet, mihtee lasitaji, greefijimees atpakal pee gehgera, kur tas tagad atrohnaabs. Gehgeris ari schai wakara steidsabs pee Marijas. Us salas nonahjis tas steidsabs us dahrsu, winsch isdsirda balfi un pee fewis dohmaja: „waj ta naw Marijas balfs?“ Winsch drihji ween steidsabs, no kureenes Marijas balfs bij dsirdama; us reiji winsch dsirdeja klusu smaidischanu tuweja lapene. Peegahjis eeraudsija Mariju wirsneeka rohkâs.

Gehgeris bes kawefchanas irahwa no maksis sawu jaktidunzi un ar to gribeja wirsneekam usbrukt.

„Ko tas zilweks grib?“ wirsneeks prasija, pee sawa sohvena kerdams, „waj winsch ir traks?“

„Ne-esmu wis traks!“ gehgeris issamisis issauza, „bet drihs

gan palikschu traks. Schi meita ir mana bruchte un es to tagad atrohdu juhfu rohkâs.“

„Marijas jaunkundse ir mana bruchte,“ wirsneeks teiza lepna, bet rahmâ balfi, „kas winu aisteek, tam ar mani isdarischanas“

Wairaf gehgeris nedsirda, wisi wina prahti fahka juff, winsch ka apdulis aifstrehja prohjam. Winsch mescha nonahjis nometabs pee kahda lohka, tur ilgu laiku ka bes samanas fehdeja. Zif ilgi, to winsch pats nesinaja. Melnas dohmas wina prahtu fagrahba, winsch gribeja pats pee fewim rohku litt, jo wifa wina dsihwes laime bija isposhtita; bet winsch bija Deewabihjigs zilweks, kas no grehka baidijabs un few galu padariht ir leels grehks. Schihs welna dohmas winsch atmata. Bet dsihwoht winsch wairs schini apgabala newareja. Drihs winsch sawu dsimteni atstahja un eestahjabs kara-deenasta, jo toreis karsch plohsijabs un jaunus zilwekus labpraht deenasta usnehma. Frijis, ka muhsu gehgerim bija wahrds, tamdeht eestahjabs deenasta, lai duhschigi karodams sawu fuhro muhschu drihsaf waretu nobeigt.

Wairaf gadi bija pagahjufchi. Breesnigais karsch bija beigts. Fritscha zeribas nebija peepildijufchabs, winsch bija nahwi kara-lauka mellejis; bet winsch to ne-atrada, nahwes weeta winsch atrada gohdu un flawu. Winsch bija augstu wirsneeku kahrtâ eezelts un daschas gohda sihmes ispelnijees. Kad karsch bija beigts, tad winu lihds ar sawu pulku nostelleja us galwas pilsfektu, kur winsch garnisoni palika. Pilsfektâ kohrteli nehmis winsch istika ar sawu fulaini, tomehr weschereenes winam wajadseja. Winsch ispuhtija sawu fulaini, lai winam usmekle kreetnu weschereeni. Sulainis ohtra deena kahdu bija usgahjis.

Jauna weschereene eenahja. Frijim islikabs, it ka winsch to buhtu jaw kur redsejis; bet til lihds ka wina eefahka runaht, winsch to pasina. Ta bija wina senaka mihtaka Marija. Winsch knapi sawu sirds aisgrahbischanu wareja paflehpt, tomehr winsch likabs, ka winsch Mariju nepasihstohht. Marija winu nepasina, winsch bija usaudsejis leelu bahrsdu. gihmis bija apdedfis bruhns un balfs bija palikufe dohhjaka.

„Tad juhch,“ Frijis teiza, sawu sirds nemeeru sawalbidams, „gribat usmentees man weschu masgahht?“

„Gribu gan, zeenigs kungs,“ Marija atteiza pasemigi, „jo tas jaw ir mans darbs, ar to maifi pelnohs few un sawam dehlinam.“

„Juchs efat prezejufchees? Kas tad Juhfu wihrs tahds ir?“

Marija nosarka un wifai apjukufe atbildeja, ka winai wihra ne-efohht, wina tagad stahwoht weena pate ar sawu behniniu pasauli un to sakohht winai diwi leelas afaras no azim ispeedabs.

Frijis wairs newareja turetees, — waj schehlums waj fena mihlestita wina sirdi bija fagrahbufe — winsch atplehta sawas rohkas, issaukdams:

„Marija, nahz pee manas sirds! Waj Tu sawu Frijis nepasihsti!“

Marija palika ka apstulbufe, tad nometabs preefch Fritscha zelos un teiza schehli raudadama:

„Es ne-esmu wehrta, ka sawus zetu aplampju. Peedohd man; listens jaw ta mani bahrgi sohdijs.“

Frizis winu no semes pazeldams aplampa, tai tahtaf ru-
naht nelaudams.

„Merandi, Marija,“ winſch fazija apmeerinadams, „Tu
wairs ne-eſi atſtahta, kamehr es Lewi eſnu atradis. Nahz
ar ſawu behrinu pee manis dſihwoht.“

„Newaru!“ teiza Marija. „Ja tu ſinatu, kaſ ar mani
notizis, tad Tu mani gan pee ſewis ne-uſnemtu.“

Marijas pretofchanahs neko nelihdſeja, winai waijadſeja
nahkt pee Frifſcha dſihwoht.

Behlaf Marija ſawu likteni Frizim iſſtahtija. Minetais
wirſneeks bija winu peewihlis. Lai gan winſch bija fohli-
jis, ka winu prezeſchoht, tad tomehr to nedarija, bet winu

aifdſina, kad ſawu nodohmu bija panahzis. Nu Marijai ka
ſwihnas no azim nobira: zeriba uſ lepnu dſihwoſchanu augſt-
manu kahtã winas prahtu bija apmulſinajuſe. Kaunã un
apſmeeklã atſtahta wina wairs nedrihſteja dſimtenẽ palikt, bet
dewahs plaſchã paſaulẽ. Negribam ſchẽ wijas tahs behdas
un pohſtu paſtahtit, ko noſchehlojama Marija iſzeeta, lihds
ar weſchas maſgaſchanu ſahka maiſi pelniht.

Beſ wijahm ruhpehm un behdahm winas ſirdi wehl ta
pahrmefchana mohzija, ka Frizi nelaimigu padarijuſe.

Igi Marija pee Frifſcha nedſihwoja, jo drihſ weza mihle-
ſtiba bija til ſtipri mohduſehs, ka kaſſas tika noturetã.

Uhdra Zahnis.

Grandi un ſeedi.

Peelikuma laſitajeem.

Mihtee draugi! Paldees Deewam, atkal weenu gadu eſam
fatizigi un ſaderigi nobeiguſchi! Wezu draudſibu uſkohpſim,
mums naw nelahda eemeſla ſchirtees. Wezo gadu aifrenzam
prohjam — kaſ mums par darifchanu ar wezeem laiteem,
mehs eſam jaunu laiku behri, kaſ weenprahtigi un ſabeedrigi
kohpã turahs — jo beedriba ir leels zilweks — tapehz jaunã
gadã parahdiſim, ka ar weenoteem ſpehkeem kohpã turamees,
weens no ohtra neſchirdamees. Schis ir muhſu laiku uſde-
wums, ka kohpã jaturahs un noſchehlojams tahs zilweks, kaſ
wezu draudſibu atmet!

Sawã ſtarpã runajoht, jaſafa, ka ſemas-ſwehtlus lihgmĩ
aiſlaidam un ja kahtam pagiras bijuſchas, tad lai jaunã
gadã uſleek ſuna ſpalwu, kaſ tam pagiras eekohdis, kã
weztehwi mehda faziht. Kã dſirdam, tad kaiminds daſchslahs
jaunã gadã baidotees no pagihrahm — nu kam dſer, ka ne-
war pagieſt.

Lai kaiminds kã kaiminds. Lai wiſeem labi klahjahs, bet
mums wiſu labaki!

Runajams eſmu latru ſeſideenu pulkſten 10 preekſch puſ-
deenas Cruiſt Plates drukatawã pee Pehtera-baſnižas. Mana
draudſiba maſfa wehdinu par nedetu.

Peelikuma weetã: Zahmneeks.

Johziſch.

Saltã ſemas laikã no Rigas braukdami kahti tſchetri
Maleneſchi eebraunã kahtã krohgã. Gebraukuſchi ſtedelẽ ſa-
wus ſirgus nojuhda un apnehma ſchẽ nahts-kohteli.

Behz kahta brihtina wini pee-eet pee krohdſineeka un pa-
ſtelle, lai wineem uſtaifa ſiltu ko eedfert. Krohdſineeze ari
beſ kahtas ilgas apdohmaſchanas uſwahrija wineem kaſeju.
Kad wini bij eefahluſchi dſert, tad wini newareja deesgan
flaweht winas ſmeki. Kad bij iſdehruſchi, tad wini laidahs
meegã. Bet kad gairmina ſwihda, tad bij jataiſahs uſ zetu.
Kad ſirgus bij aiſjuhguſchi, tad weens eefawzahs: „Ah, brahl,
waj Duhs gribat ſawas ſweedrus krohdſeneekam aſtaht!“
„So jaw mehſ walar walarã no tahs ſmekigahs putras ti-
kã ſchlihtumu ween nodſehram, bet beesumus pats krohdſi-
neeks palureja un mehſ tatiſchu jaw par wiſu aiſmaſajam.“
Beſ kahtas kawefchanas wini dewahs pee krohdſineeka un

lihda, lai ari wineem padibinus no tahs ſmekigahs putras
atdohdoht. Krohdſineeks par to gahrdi paſmehjahs. U. S.

Lihdszeetigs ſuns.

Ahrſte Morands Parifſes nehma kahtu ſuni, kaſ bija kahtu
lauſis, no draudſibas pret ſuna ihpaſchneeku pee ſewim un
iſahrſteja winu. Behz ne-ilga laika ſkrahpaja ſuns pee Mo-
randa durwim, un kad ahrſte durwis atdarija, tad tahs iſdſee-
dinatais ſuns nahza ar kahtu zitu ſuni eekſchã, kaſ ari kahtu
bija lauſis un ar mohlahm ſawam wedejam pakal wilkãh.
Morands apbrihnoja ta iſdſeedinata ſuna gudribu, kaſ ſawu
beedri tur aiſweda, kur pats bija weſelibu atradis. U. S.

Mehlina uſdohſchana.

Uſraſti to ſkailti: diwpaſdſmit milioni trihs ſinti tſchetr-
deſmit peezi tuhſtoſchi ſeſchi ſinti ſeptiadeſmit dewini.
(12345679). Uſnelle tagad weenu zitu ſkailti, ar kuru to
uſdohtõ reiſinaht, bet kahtu, kura iſnahkumã weenumehr pehz
kahtas tahs zihpars 777 u. t. pr. atrohdahs.

Iſſkaidrojums. Kad to uſdohtõ ſkailti ar 9 reiſina, tad
iſnahkumã atrohdahs weenumehr pehz kahtas tahs zihpars 1.
Ja nu gribi lai tahs pagehrets zihpars 7, teef tad waijaga
ar 7 reiſ 9, kaſ ir 63 reiſinaht. — Tapat war ar iklatru
zitu zihparu panahkt: Ja gribi 5, tad reiſini ar 5 reiſ 9,
tahs ir ar 45. u. t. pr. Iã par peemehru:

12345679

63

37037037

74074074

777777777

Iſnahkums.

(Skatees Nr. 51. Johziga uſdohſchana.)

312

123

231

Iſſkaidroſchana. Kad tohs zihparus gribetu apakſch
teem uſdohteem peeraſtiht, tad kruſtiſkis kohpã ſkailtoht nekãd
tahs pagehretais ſkailtis ne-iſnahktu. C. Weidenbaum.

Atbildedams redaktors Cruiſt Plates.